

Oponentský posudek na bakalářskou práci Štěpána Braňky **Human Corruption and Dystopian Motifs in Anthony Burgess' *A Clockwork Orange* and George Orwell's *1984***

Vedoucí práce: PhDr. Petr Chalupský, Ph.D.

Oponent práce: Mgr. Jakub Ženíšek

Štěpán Braňka se ve své bakalářské práci zaměřuje na dvě význačná dystopická literární díla 20. století, román George Orwella *1984* a román Anthonyho Burgesse *Mechanický pomeranč*, zejména pak na analogické a kontrastní prvky těchto dvou románů. Vlastnímu rozboru a srovnávacím pasážím předchází teoretická část, v níž Braňka zkoumá možné historické předobrazy a jiné zdroje inspirace pro dva zmíněné romány. Na této části mě zaujalo poměrně důkladné zdrojování v sekundární literatuře (8 knižních titulů: čtyři historické knihy, tři monografie a jeden životopis). Inspirační zdroje obou knih jsou sice čtenářské veřejnosti v obecných konturách známy, ale Braňka dokáže i např. univerzálie totalitních systémů podat zajímavě, takže čtenář práce nemusí mít dojem, že se dozvídá již známé věci. Některé z uvedených univerzálií ostatně není nutno vztahovat jen na totalitní režimy, mj. snahu vládní garnitury o sjednocení veřejného mínění tím, že vytvoří mediální obraz společného nepřítel, kterou Braňka obecně uvádí na str. 12 a blíže zkoumá v souvislosti s Orwellovým románem na straně 17.

Na praktické části práce nejvíce potěší ukázněná metodika, konkrétně skutečnost, že Braňka v podstatě vůbec neodbíhá od tématu, a dále přehledné řazení srovnávacích kapitol. Ty lze považovat za hlavní meritum práce. Výtečná je například syntetizující podkapitola III.4 (Dystopias Side by Side).

Práce je psána dobrou idiomatickou angličtinou, v níž se objevují elegantní slovní obraty typu „grim reaper lurking in the shadows nearby“ (7), a „Winston Smith is a rotten apple“ (13).

Drobné věcné výhrady - obsah:

- Autor se někdy neubrání příliš zevšeobecňujícím a kategorickým formulacím, např. dramatická pasáž ze strany 22, kde se dozvídáme, že „[Winston Smith] symbolises the last hope of democracy that is slowly deteriorating and eventually bound to [become?] extinct.“ Podobně vágní formulací najdeme např. na straně 8 (viz. Dotaz k obhajobě).
- Na začátku strany 21 zase autor uvádí, že disidentskou knihu protirežimního bratrstva napsal Emmanuel Goldstein. V danou chvíli je sice Winston o Goldsteinově autorství přesvědčen, ale ve skutečnosti to samozřejmě není pravda. Zmíněná formulace by tedy měla znít opatrněji, např. takto: „...until he reads the book *The Theory and Practice of Oligarchical Collectivism* presumably/allegedly written by the arch-enemy of the Party, Emmanuel Goldstein.
- Podkapitola III. 5.2 má příliš kryptický název „The Beginning of the End“, z něž dost dobře nelze vyčíst, o co se bude jednat.

Formální výhrady:

- Drobná jazyková škobrtnutí, např. identifee (9), censorship (11), aj.
- Neexistující anglické kolokace, např. „to arouse a question“ (3)

Dotaz k obhajobě:

- Na straně 8 najdeme se dozvídáme následující faktografický podtext pro Burgessův román:
„Around the year 1960, many British citizens shared an opinion that groups of young hooligans acting extra violently are ill and as such, they should be medically treated.“ Mohl by autor toto obecné tvrzení nějak blíže specifikovat, případně zazdrojovat?

Štěpán Braňka napsal velmi slušnou bakalářskou práci, kterou tímto doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **v ý b o r n ě**.

V Praze dne 8.9. 2011

.....

Jakub Ženíšek